Anul al 55-lea 12 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 12 Pagini Nr. 46 Miercuri 16 Februarie 1938
P I I I I

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Credite pentru români

Unul din cele mai grele păcate care încarcă pasivul partidelor noastre zise de guvernământ este, neîndoelnic, nepăsarea cu care au tratat problema capitală a primatului românesc în economia țării, lipsa acelui fir conducător din politica economică a guvernelor, dictat de permanenta preocupare de-a se asigura stăpânirea isvoarelor de câștig ale țării în mâini românești, cum și utilizarea quasi-absolută a personalului românesc în întreprinderi.

In această carență a conducătorilor politici de până acum trebue căutată sorgintea tuturor frământărilor și conflictelor ieșite azi la suprafața vieții noastre publice și a căror soluționare înțeleaptă, dar hotărită, constitue o datorie, dela care nimeni nu se mai poate sustrage acum, fără a se periclita liniștea și bunul mers al lucrurilor în țara noastră.

Ne-am mulțumit să înregistrăm progresele realizate de industria și comerțul țării — mai ales dela război încoace; le-am copleșit cu toate înlesnirile și favorurile împrumutate din catehismul protecționismului de stat; către ele s'a revărsat mana creditelor prin Banca Națională, Creditul industrial și alte instituții financiare controlate de stat, fără nici o preocupare de ceeace reprezentau realmente întreprinderile respective sub raportul interesului românesc strict interpretat, fără nicio preocupare de modul cum înțelegeau să cheme la colaborare și să-și sprijine desvoltarea pe pregătirea și întărirea energiilor autohtone.

S'a stăruit până azi în această eroare, care începe, însă, să se răzbune.

Și abia sub presiunea evenimentelor, factorii de răspundere s'au hotărît să vie, în sfârșit, cu măsuri reparatoare. Este preocuparea, pe care o întâlnim cu satisfacție, de data aceasta și în noua îndrumare a politicei de credite a Băncii Naționale, al cării raport referitor la activitatea pe anul expirat, ține să sublinieze în chip special, noua orientare a institutului în distribuirea creditelor pe viitor, deplasând în bună parte centrul de gravitate din sectorul aproape exclusiv al marei industrii și al marelui comerț, dominate de elementul străin și minoritar, spre sectorul categoriilor minore: micul agricultor, micul industriaș, meșteșugar, funcționar, profesionist, micul gospodar și micul întreprinzător dela periferia orașelor, în imensa lor majoritate de origine etnică românească.

Constituirea și punerea în funcțiune a institutelor speciale de credit (Creditul agricol, Creditul meșteșugăresc, Creditul aurifer și metalifer), completarea acestei prime rețele cu institutul de credit funcționăresc și a celui pentru profesioniști, azi în pregătire, și mai ales cu dispoziția luată de B. N. R. de a veni în ajutorul plugărimei și mărginașilor în deosebi din târgurile și orașele din ținuturile cu populație minoritară, înseamnă un pas sănătos și foarte bine venit în acțiunea de afirmare a energiilor autohtone.

Decizia aceasta a Băncii Naționale de-a acorda credite mijlocii de 2—5 ani plugarilor pentru necesitățile de investiții restrânse și de valorificare a recoltei, cum și de investiții mai importante, cumpărări de pământ, etc., va completa desigur acțiunea pe plan mai larg a Creditului agricol.

Creditele acordate apoi mărginașilor gospodari, mici întreprinzători, etc. din târgurile și orașele cu minoritari, sau funcționarilor, profesioniștilor, etc. din aceleași centre, pentru cumpărare sau construire de imobile, pentru instalări profesionale, dobândiri de fonduri de comerț, etc. sunt chemate să schimbe treptat fizionomia orașelor românești din ținuturile expuse, dacă, bineînțeles, aceste înlesniri vor fi susținute printr'o politică generală de stat pusă în slujba naționalizării orașelor și a economiei țării.

A sosit ceasul, ca toți factorii și toate energiile țării să-și concentreze sforțările în această direcție salutară.

La Berchtesgaden

OXO

Capii regimurilor de autoritate simt deseori nevoia de reculegere, spre a examina în liniște marile probleme ale zilei. D. Mussoloni se refugiază uneori la Rocca dela Camminate. D. Hitler trăește o mare parte din timp în vila sa de la Berchtesgaden. In liniștea munților poate privi mai senin desfășurarea evenimentelor. In vecinătatea imediată a frontierei austriace, Führerul va fi privind adeseori spre pământul țării, unde a petrecut anii unei tinereți necăjite, pământ german, care nu face parte din hotarele Reichului.

Intrevederea de la Berchtesgaden între d-nii Hitler și Schuschnigg a fost cu drept cuvânt socotită senzațională. Cancelarul austriac luase într'adevăr în ultimele săptămâni măsuri riguroase contra nazismului austriac. Schimbările personalului conducător al politicei externe germane, la 4 Februarie, păreau a îndreptăți temerea că regimul național-socialist își va schimba orientarea față de Austria. O lămurire a raporturilor austro-germane era deci necesară, spre a se preciza care este atitudinea oficială a Germaniei față de independența austriacă și care este posibilitatea de colaborare între d. Schuschnigg și național-socialismul austriac. Cu alte cuvinte Führerul german și cancelarul austriac — asupra invitației celui dintâiu — au examinat, în lungi ore de conversație, chestiunea menținerii și aplicării exacte a acordului austro-german din 11 Iulie 1936.

Comunicatul oficial publicat asupra întrevederii arată că aceasta a avut loc „în urma dorinței reciproce de a se discuta toate chestiunile privind relațiile dintre Austria și Germania".

Aceste chestiuni sunt puține la număr, însă vitale pentru Austria.

In primul rând este chestiunea independenței austriace. Inscrisă în tratatul de la Saint-Germain, această independență este o chestiune internațională, de interes european. In repetate rânduri Franța, Anglia și în deosebi Italia sau Mica Înțelegere s'au pronunțat prin comunicate sau declarații oficiale asupra necesității menținerii independenței politice și integrității teritoriale austriace.

Interesele și năzuințele Germaniei au fost însă totdeauna ostile independenței Austriei, uneori chiar cu consimțământul oamenilor de stat austriaci. Nu s'a uitat în această privință încercarea de uniune vamală, pusă la cale de d. Curtius și de cancelarul Schöber, care a făcut în 1931 obiectul unui aviz negativ al Curții din Haga. Venirea la guvern a cancelarului Dollfuss a fost începutul unei acțiuni de afirmare categorică a independenței austriace. Susținut de Italia, acesta a inaugurat o politică de rezistență față de Germania, care s'a manifestat prin semnarea protocoalelor de la Roma. La rândul lui, nazismul a făcut față de Dollfuss o politică agresivă, care a mers până la asasinarea curajosului cancelar și a dus la mobilizarea diviziilor italiene la Brenner. Ulterior, la 7 Ianuarie 1935, d-nii Mussolini și Laval au semnat un proces-verbal de neimixtiune în Austria, la care au aderat Statele Micii Înțelegeri și care era deschis și Ungariei, Poloniei și Germaniei. Acest instrument diplomatic trebuia să servească de bază unei organizări a întregului basin dunărean, care s'ar fi stabilit într'o conferință, ce trebuia să aibă loc la Roma, în cursul anului 1935. Războiul etiopian a zădărnicit această conferință și protocolul Mussolini-Laval se prăfuește astăzi inutil în arhivele diplomatice. Până la 1935, politica de apărare a independenței austriace era deci o politică colectivă de resistență față de Germania. Nu trebue uitat, însă, că la acea epocă Germania era încă dezarmată și Italia era într'un alt lagăr. Astăzi Germania s'a re-

(Continuare în pagina 2 a)

Ciudățeniile războiului

Unul din zecile de vase de război chineze scufundate de aeroplanele japoneze. Multe din aceste vase au fost construite în Japonia și vândute chinezilor cu câțiva ani în urmă

Furtuni extraordinar de puternice pe diferite mări și oceane

Vase scufundate sau impotmolite. — Apele mării au năvălit pe uscat

Londra, 13 (Rador). — O furtună de o violență extraordinară bântue Marea Britanie.

Vântul este cu deosebire puternic în Marea Nordului, unde torpilorul „Galaus" a rupt parâmele care îl legau de un remorcher și a fost luat de valuri. Căldările vasului sunt stinse, iar pe bordul lui se aflau în momentul accidentului numai patru oameni. In cele din urmă torpilorul a eșuat pe stânci în apropiere de Scarbborough. Cei patru marinari s'au salvat.

VASE IN PRIMEJDIE

Ostende, 13 (Rador). — *Vaporul „Principesa Astrid", care nu putuse sosi aseară la Ostende din cauza unei violente furtuni și care se refugiase în golful Dunkerque, a intrat azi dimineață în port.*

Cei 260 pasageri de pe bordul vaporului au avut mult de suferit din pricina valurilor mării înfuriate, dar din fericire, nu a fost înregistrat nici un accident.

*

Marsilia, 13 (Rador). — *Vaporul englez „Kemmandine" de 7837 tone a radiotelegrafiat că se află în primejdie de a naufragia în golful Lyon, în urma unei avarii.*

Un vapor de salvare a plecat în ajutorul vasului britanic.

DIGURI RUPTE DE APELE MARII

Londra, 13 (Rador).— Sub acțiunea uraganului, marea a rupt în timpul fluxului digurile dela Ouse și a inundat terenurile cultivabile din regiunea Fen.

Și anul trecut apele mării au năvălit peste o parte a acestei regiuni mlăștinoase din Nord, situată în apropiere de Wash.

După retragerea fluxului, echipe de voluntari au lucrat toată noaptea pentru a repara și consolida digurile.

In comitatul Norfolk, marea a inundat deasemenea terenurile joase și a înaintat pe uscat pe o adâncime de cinci mile și pe o lungime de trei.

De 50 de ani apele mării n'au mai înaintat atât de mult în această regiune.

S'A REVARSAT TAMISA

Londra, 13 (Rador). — **In cursul după amiezii, la Londra a nins.**

Furtuna isbucnită eri continuă să bântue. Apele Tamisei au crescut, ieșind pe alocuri din albie.

La Chelsea, apa a început să pătrundă în pivnițe. Mai multe case au fost evacuate.

VAS SCUFUNDAT LANGA SIDNEY

Sidney, 13 (Rador).— Un vas care transporta 150 de pasageri din Louisville, plecați la Sidney pentru a vizita orașul, a naufragiat din cauza furtunii.

Șase persoane s'au înecat.

Alți 135 de pasageri au trebuit să fie transportați la spitalele din Sidney, 65 din ei fiind menținuți în spitale.

Edițiile speciale ale ziarelor relatează purtarea eroică a marinarilor, cari au făcut sforțări supraomenești pentru a salva dela moarte sigură pe pasageri. Pasagerii rămâneseră închiși în vas, în timp ce acesta se scufunda, astfel încât marinarii au trebuit să spargă ferestrele cabinelor spre a elibera pe naufragiați.

PAGUBELE PRODUSE DE URAGAN LA SAN FRANCISCO

San Francisco, 13. (Rador).— Uraganul care bântuie California de 17 zile, a pricinuit până acum moartea a 16 persoane.

Peste 2000 familii au rămas fără adăpost.

Defraudatorul Murgulescu

dela Uniunea Camerelor de comerț și industrie din București a fost prins la Ploești

Ploești, 13 Februarie

Sunt cunoscute fraudele de peste 2.200.000 lei, comise la Uniunea Camerelor de comerț și industrie din București, de fostul șef al contabilității, Niculae Murgulescu, din București, b-dul Dacia 38.

Când a simțit că fraudele vor fi descoperite, făptașul a dispărut fără urmă.

Siguranța a înștiințat telegrafic toate polițiile din țară, cerând urmărirea și prinderea lui.

Astăseară, organele chesturii de poliție din localitate, având informații că Murgulescu s'ar afla în orașul nostru, s'au pus în urmărirea lui. O echipă compusă din d-nii: Catargi, secretarul chesturii, Virgil Ionescu, șeful biroului judiciar; comisar I. B. Teodorescu și agentul Anghelescu, a reușit să-l descopere într'o cârciumă din str. Kogălniceanu și să-l aresteze.

Dus la chestură, la percheziția ce i s'a făcut, s'au găsit asupra lui un revolver, — cu care el declară că avea de gând să se sinucidă, — și suma de 330 lei.

D. procuror Ștefan Popescu, fiind înștiințat, a venit la chestură, unde i-a luat un nou interogatoriu.

Foarte deprimat, Murgulescu a recunoscut frauda de 2 milioane 200.000 lei, comisă în dauna instituției, povestind cu amănunte faptul.

Fraudele au început în 1930. El a sustras treptat, până când s'a produs denunțul, care a dus la descoperirea fraudelor. In privința întrebuințării banilor, el a declarat că o parte i-a cheltuit cu boala soției sale, care a murit în 1932; cu întreținerea copilei Sofia, de 13 ani, care acum se află la o școală din Brașov, cum și cu întreținerea mamei și unei surori a lui, lipsite de mijloace. Deasemenea, a declarat că a dat câte 3—4000 lei lunar lui Ion Vasiliad, fost în slujba Uniunii, care simțise că el comite fraude și-l amenința într'una că îl denunță. Restul banilor i-a cheltuit treptat.

Asupra modului cum și-a întrebuințat timpul dela dispariție până în prezent, el a declarat că o zi a stat la Brașov, iar restul zilelor le-a petrecut prin trenuri, prin gări, etc.

După încheerea primelor cercetări, defraudatorul va fi înaintat siguranței generale, la București.

Răspunsul Japoniei

la nota britanică a sosit la Londra

Londra, 13 (Rador). — Răspunsul Japoniei la nota britanică în chestiunea înarmărilor navale a fost primit la Londra, dar n'a fost încă examinat.

Corespondentul agenției „Reuter" arată că consultările anglo-franco-americane asupra acestei chestiuni vor continua și că Germania și Rusia, legate și ele prin tratatul naval, vor trebui să fie deasemenea consultate când va veni timpul.

*

Londra, 13 (Rador). — *Se anunță că mâine se va întruni comitetul ministerial pentru politica externă, care va examina răspunsul japonez în chestiunea construcțiilor navale.*

JAPONEZII INAINTEAZA SPRE CENGCEU

Peking, 13 (Rador). — Trupele japoneze din Ciangteh înaintează în trei coloane spre sud, având ca obiectiv orașul Cengceu, important nod de cale ferată. Sunt trupe motorizate, care dispun de o artilerie puternică și sunt în stare să sdrobească, în năvala lor, orice rezistență chineză.

ARMATA CHINEZA PUSA PE FUGA

Tokia, 13 (Rador). — **Agenția „Domei" anunță că azi dimineață în zori 20.000 soldați chinezi, aflați sub ordinele generalului Uan Fu Lin, au fost atacați din flanc de forțele japoneze pe linia ferată Peking-Hankeu, din nordul provinciei Honan.**

Incă de aseară chinezii, temându-se de o încercuire, începuseră să bată în retragere spre sud. Atacul japonez a schimbat retragerea lor în derută.

Chinezii au lăsat pe teren un număr considerabil de morți, arme și muniții.

*

CANADA NU VA INTERZICE EXPORTUL DE ARME IN JAPONIA

Ottawa, 13 (Rador). — **Primul ministru Mackenzie King a declarat că guvernul Canadei nu va interzice exportul de arme în Japonia atâta timp cât celelalte națiuni nu vor fi luat în comun o inițiativă de acest fel.**

Totuși guvernul Canadei va exercita un sever control asupra tuturor materialelor de război trimise și transportate cu vapoarele canadiene.

Italia n'a cerut nici un împrumut in Anglia

Roma, 13 (Rador). — Redactorul diplomatic al agenției Stefani scrie:

Svonurile tendențioase răspândite în străinătate cu privire la pretinse cereri de împrumuturi din partea Italiei au fost totdeauna desmințite, deoarece ele erau lipsite de orice temei.

In această chestiune rezultă că în nici o convorbire sau întrevedere oficială sau oficioasă nu s'au făcut asemenea cereri. Nu s'a vorbit niciodată de astfel de cereri fiindcă Italia este în măsură să facă față cu resursele proprii sale economii la toate exigențele desvoltării sale metropolitane și imperiale.

Nici o divergență

intre d-nii Chamberlain și Eden

Londra, 13 (Rador). — Agenția „Reuter" transmite:

Informațiile date de ziare cu privire la o pretinsă divergență între d-nii Chamberlain și Eden, pe chestiunea atitudinii față de Italia, nu găsesc nici un credit în cercurile politice serioase.

Se subliniază, dimpotrivă, în aceste cercuri că colaborarea între cei doi miniștri este extrem de strânsă, iar omagiul adus d-lui Chamberlain de d. Eden în discursul pe care l-a rostit ieri la Birmingham, după ce luase cunoștință de aceste svonuri, constitue o nouă dovadă a amiciției dintre primul ministru și ministrul afacerilor străine.

Statele-Unite construesc o nouă flotă pentru Oceanul Atlantic

(Serviciul special al „Universului")

Washington, 13 (Radio-Central). — **Se știe că în urma măririi forțelor navale ale diferitelor state, Statele Unite au hotărît să-și mărească și ele flota, în mod considerabil.**

Ss anunță astfel că în noul program de înarmări naval al Statelor Unite figurează și construirea unei mari flote pentru Oceanul Atlantic și anume: 8 cuirasate, 17 crucișătoare, o navă bază pentru avioane, 40 distrugătoare, 35 submarine, precum și 125 hidroavioane de bombardament.

Incăerare sângeroasă

la o întrunire politică din Iugoslavia

(Serviciul special al „Universului")

Belgrad, 13 (Radio-Central). — **Șeful mișcării naționaliste „Zbor" din Jugoslavia, Liotica, a convocat eri la Sibenik, în Dalmația, o întrunire la care au participat peste 100 persoane. In timpul întrunirii, s'a adunat în fața sălii un grup de vreo 500 persoane care au început să vocifereze. S'a produs o încăerare sângeroasă, în cursul căreia a fost omorît un tâmplar de 70 ani. Numeroși beligeranți au fost răniți, iar unul din ei se află pe moarte la spital.**

Incăerarea n'a putut fi potolită decât după intervenția poliției.

xxx • xxx

Cazul Butenko

In cazul Butenko intervenind în ultimul moment fapte noui, care lămuresc misterul răsunătoarei dispariții, se va da un comunicat.

Comandorul aviator Rossi

a bătut patru recorduri mondiale ale italienilor

Aviatorul francez Rossi în carlinga aparatului său cu care a făcut 2.000 km. fără încărcătură, apoi succesiv cu 500, 1000 și 2000 kg. de încărcătură.

REGINA ELIZABETA A ANGLIEI, însoțită de micile principese Elizabeta și Margaret-Rose, fiind dela o reprezentație a „Visului unei nopți de vară", la vechiul teatru londonez „OLD VIC"